

Proeftuin voor ouderen met geheugenproblematiek

Huys Waerenberg, het verzorgingstehuis voor onder andere ouderen met geheugenproblemen te Horn, legde in september 2020 een kleurrijke tuin aan. Het is voor haar bewoners en bezoekers een stimulans om meer te wandelen. Ook draagt het bij aan het ouder wordende brein, al vraagt dat nog om meer onderzoek. En juist daar liggen kansen, aldus lector Dinand Ekkel van de Aeres Hogeschool.

TEKST & FOTO'S: HUYS WAERENBERG

De eigenaren van Huys Waerenberg, Jos en Annelies Mooren, zagen enkele jaren geleden de kans om een extra perceel grond langs het verzorgingshuis aan te kopen. “Hier wilden we extra ruimte creëren voor onze bewoners, zodat zij meer naar buiten konden om een wandeling te maken”, zegt Jos Mooren. “In de omgeving van Huys Waerenberg ligt al veel groen, daar wilden we de nadruk op leggen door bewoners in de buitenlucht uit te nodigen met een mooie en kleurrijke tuin, waar ook veel bankjes staan.”

Rust door repetitie

Griffioen Wassenaar, vasteplantenkweker in Boskoop en Reeuwijk, bleek een goede partij. Deze duurzame onderneming levert vaste planten aan tuincentra in Europa onder de naam Hello Garden en bedient daarnaast ook de openbare groenmarkt onder GreentoColour. Zij werden door Huys Waerenberg en Bart Faassen benaderd om de nieuwe tuin vorm te geven. Ontwerper en adviseur Michelle de Roo ging met de opdracht aan de slag.

De ontwerpster koos planten en bloemensoorten die de grond snel dekken. De siergrassen in kleine repeterende clusters, met exotische benamingen als Pennisetum en Calamagrostis. Onder de enkele solitaire bomen liggen ‘kruipende’ Clematis. “In elk plantenvak zijn planten gegroepeerd die in kleur of hoogte hetzelfde zijn.” Rust door repetitie, lijkt het mantra van de kleurige tuin van Huys Waerenberg.

Zintuigen geprikkeld

Dat niet alleen de natuur, maar ook de bewoners van de rijk ingerichte tuin, profiteert, vindt ook Mooren. “Je wandelt door de tuin via een aaneengesloten pad met verschillende routes. Onze ouderen vinden dat echt geweldig. Zij genieten volop van de kleuren en geuren die in de tuin te vinden zijn.” Ook families ervaren de meerwaarde van de groenvoorziening. “Zij kunnen samen met hun opa of oma rondlopen en via hun zintuigen van alles beleven”, voegt Mooren toe. Het is goed voor ouderen met geheugenproblemen om voldoende naar buiten te blijven gaan en in beweging te blijven, zo redeneert de eigenaar. En dat terwijl de tuin gemakkelijk te onderhouden is, aldus Mooren.

Rust door repetitie, lijkt het mantra van de kleurige tuin van Huys Waerenberg

Relatie mens en natuur

Geuren zijn een van de belangrijkste triggers om situaties van vroeger voor de geest te halen. De geur van petroleum, zo noemt Ekkel als voorbeeld, kan ouderen herinneren aan hoe zij nog op petroleum kookten. Geuren uit de natuur werken precies hetzelfde. Het is daarom dat verzorgingshuizen vaak op de zintuigen inspelen om het ouder wordende brein tegen te gaan, zoals Huys Waerenberg in Horn.

Ideale proeftuin

Ekkel hamert er wel op dat mensen niet zomaar en klakkeloos starten met het aanleggen van tuinen vanuit de aanname dat het gegarandeerd bijdraagt aan het vertragen van het ouder wordende brein. “Ik ken ook genoeg voorbeelden van alheimertuinen die strak zijn ingericht. Dan is er amper nagedacht over wat dat doet voor diegene die we verzorgen.”

Maar ook zonder die inzichten brengt de tuin al veel voor de bewoners van Huys Waerenberg. Jos en Annelies Mooren verwachten in de zomermaanden weer veel van hun bewoners in de tuin. Maar ook in de koudere maanden blijft de tuin in trek. “Een van mijn collega's was er afgelopen november nog op bezoek. En zelfs zo laat in het jaar zag het er met een beetje vorst nog ontzettend mooi uit”, aldus De Roo. ■